

5. Зайцева Е. И. Разновидности художественной речи в произведениях английских писателей. Исследования молодых ученых. Вестник ВолГУ. Серия 9. Выпуск 7. Волгоград: ВолГУ, 2008. С. 29-35.
6. Зотова А. Б. К вопросу о соотношении категорий «Эмоциональность», «Эмотивность», «Экспрессивность». Известия ВГПУ. 2010. №6. С.14-17.
7. Кабирова Г. У. Оценка как языковой концепт. Актуальные вопросы филологических наук: материалы междунар. науч. конф. (г. Чита, ноябрь 2011 г.). Чита, Издательство Молодой ученый, 2011. С. 85–87.
8. Burnett Frances Hodgson 'The Secret Garden'. URL : <https://www.gutenberg.org/files/113/113-h/113-h.htm>. 24

*Лучко Руслана*

*Науковий керівник – викл. Головацька Юлія*

### **ВАЖЛИВІСТЬ ВЖИВАННЯ ФЕМІНІТИВІВ У СУЧАСНОМУ МЕДІА-ДИСКУРСІ**

Фемінітиви – група морфологічних одиниць, маркованих граматичним жіночим родом, альтернативних або парних аналогічним одиницям чоловічого роду, що утворює здебільшого стилістично забарвлений прошарок словникового складу, сфера вжитку якого часто перебуває за межами літературного мовлення. В українському мовознавстві фемінітивами традиційно називають лексичну групу іменників спільного роду, що становлять шар експресивно-оцінної лексики.

Протягом багатьох століть жінка була обмежена певною сферою, жінка не працювала, та займалась хатніми справами та сім'єю. В Конституції України закріплено, що жінки та чоловіки мають рівні права. Тобто, жінка має можливість працювати там, де їй заманеться, де вона бачить можливості та розвиток. Жінки почали займати посади, які раніше посідали лише чоловіки. Новий український правопис фіксує ті моменти, які внутрішньо притаманні самій мові, але раніше ігнорувалися. Наприклад, фемінітиви. В українській мові є категорія роду іменника, тому для більшості занять можна утворити як чоловічу, так і жіночу форму (виняток складають професії, позбавлені категорії роду – суддя, бариста тощо, та нечисленні випадки, коли чоловіча і жіноча форми позначають різні професії – друкар і друкарка, швець і швачка). Авраменко зазначав, що подібним займається не правопис, і що це проблема лексикології, але правопис потрібен саме для того, щоб нормувати подібні речі [2]. Однак, в той час як у живій українській мові активно використовують назви низько-кваліфікованих чи низько-оплачуваних професій в жіночому роді (прибиральниця, кухарка, домогосподарка, покоївка, манікюрниця, офіціантка), такі слова як професор, ректор, науковець на думку супротивників фемінітивів, звучать “нестатусно”, а назва чоловічого роду звучить компетентніше, авторитетніше і без емоційних конотацій [3, с.375].

Сьогодні в наукових колах спостерігається значна зацікавленість гендерною тематикою. Як за кордоном, так і в Україні, гендерні аспекти досліджуються в найрізноманітніших сферах людської життєдіяльності, також до них відносяться фемінітиви. Перед науковцями проблема вивчення гендерної ситуації в сучасному українському суспільстві постає особливо гостро. Особливе місце посідають медіа-дискурси, які віддзеркалюють і водночас формують гендерну картину в суспільстві. Саме мас-медіа належить ключова роль у здатності трансформування гендерного мислення суспільства. Таким чином, дослідження гендерного аспекту ЗМІ заслуговує нині особливої уваги. Проблема фемінізованих назв не є суто лінгвістичною, найбільшою мірою вона пов'язана безумовно з перекладом з різних мов. В українській мові явище фемінізації чоловічих назв професій не простежується у великому масштабі. Вчені стверджують, що відсутність жіночого роду в багатьох іменників цієї категорії пояснюється не мовними факторами, а соціальними та історичними чинниками. Для цього потрібен час, він зможе визначити, які лексико-граматичні інновації стануть нормативними, а які вийдуть з ужитку [3, с.378]. Найкращим матеріалом для дослідження будь-яких змін у мові є засоби масової інформації, адже цей сектор найшвидше реагує на ці мовні зміни. Фемінізація назви посад та титулів вже давно мала б стати узусом у повсякденному житті. Сьогодні в українській

мові є ціла низка професій і посад, які продовжують називати формами чоловічого роду попри те, що жінки опановують різні професії і посідають високі посади.

Певною частиною в процесі розвитку гендерних досліджень виступають міжнародні політичні ініціативи, які безпосередньо стосуються України. Зокрема, однією зі стратегічних цілей ООН на 2016–2030 рр. визначено забезпечення гендерної рівності й розширення прав і можливостей усіх жінок. Політичний курс нашої держави орієнтується нині на західноєвропейські цінності, серед яких вагоме місце посідає й гендерна рівність [1 с.56]. Роль і статус жінки по відношенню до чоловіків поступово змінювались з початку цього століття.

Засоби масової інформації відіграли вирішальну роль в утворенні гендерних стереотипів. Медіа-дискурс це один з найдієвіших методів поширення інформації, в цьому випадку – фемінітивів. Завдяки ЗМІ люди чують використання фемінітивів та звикають до них, вони перестають «різати вухо». Завдяки розвитку феміністичних рухів, здобуття жінок різних посад у різних сферах все більше виникає потреба створювати фемінітиви.. Поняття «гендер» з'явилося відносно нещодавно, і його семантичне поле ще недостатньо чітко визначене. У гуманітарних науках поняття «гендер» відображає соціокультурний аспект статевої приналежності людини. [5; с.155-157.] Сьогодні гендер присутній в усіх сферах життя, і мова не є винятком у цьому напрямку. Протягом останніх років все частіше з'являються публікації, що висвітлюють гендерну проблематику. У зв'язку з цим, не менш популярною та актуальною залишається проблема репрезентації гендеру у мові. Найчастіше прояви сексизму у мові трапляються через бажання особи підкреслити важливість своєї соціальної статі, але для цього обираються не завжди порядні методи – досить часто це відбувається, на жаль, саме через приниження іншої статі. Через це сучасні феміністки розглядають мовну семантику як інструмент підтримання соціальної нерівності статей, досліджуючи, як вербальна та невербальна комунікація допомагає зберегти традиційні бар'єри між статями, як люди використовують лінгвістичні ресурси, щоб створити гендерну диференціацію. В результаті поширення таких феміністських ідей в дискурс мас-медіа був сформований новий тип правил мовленнєвої поведінки в офіційних сферах, основною тезою якого було: «не допустити сексизм у мову». Але, як зазначалося, ця проблема на сьогодні залишається невирішеною.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Образ: науковий журнал (2017): за ред. Н. Сидоренко, В. Садівничого ; Сумський державний університет ; Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. – Суми ; Київ. – Вип. 2 (24).
2. Остап Українець: Правопис: плюси, мінуси та важливі моменти LB.ua<[https://lb.ua/society/2019/05/28/428054\\_pravopis\\_plyusi\\_minusi\\_vazhlivi.html](https://lb.ua/society/2019/05/28/428054_pravopis_plyusi_minusi_vazhlivi.html)> [online] [cit.28.05.2019].
3. Собецька Н. В. (2016): Вживання фемінітивів, як прояв гендерної культури. Н.В. Собецька. Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет. – С. 375–378.
4. Юрій Літковець (2015): гендерні особливості назв посад і професій франко-українському перекладі с.427.
5. Янчук Е.И. (1998): Гендер. Новейший философский словарь; Сост. А.А. Грицанов. - Мн.: Изд. В.М. Скакун, - С. 155-157.

*Лейбич Ярина*

*Науковий керівник – викл. Головацька Юлія*

### ТИПОЛОГІЯ ПРАВНИЧИХ ТЕРМІНІВ ТА ЇЇ ВІДТВОРЕННЯ

Правнична термінологія – це сукупність історично сформованих термінів, що виражають поняття з правової сфери суспільного життя і використовуються при викладі змісту текстів юридичних актів. На відміну від юристів, увагу мовознавців більше привертало питання входження юридичних термінів до системи літературної мови. Властивості термінологічного лексикону субмови права з погляду функцій, семантики, структури, способів і історії деривації термінів детально розкрито в працях іноземних дослідників: А. Зайди, Б. Галас, Т. Лізісової (А. Zajda, B. Nałas, T. Lizisowa), російських: Б.Я. Шарифулліна, М.Д. Голева, Б.І. Осипова, Н.Н. Івакіної та інших.